

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek"
87-100 Toruń, ul. W. Garbary 2
tel.: 85-22-106, e-mail: archAK@um.torun.pl
REGON 870502736

MEMORIAL
General Marii Wittek

adres:
Lublin

tel.:

brak zdj.

fot. (brak)

AK
Lublin
ob. Krasnik

TYC Jadwiga

zam. Maciejewska (1948)

ps. "Malina"

963/WSK
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — TYC Jadwiga
z am. Maciejowska
ps. „Malina” 7. 963 / 4SK

I/1. Relacja ✓ K. 5, s. 1-5.

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja ✓ K. 4, s. 1.

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓ 1

VI. Fotografie —

I/1 Relacja własna

- Relacja własna, Lublin 1997, wkps (wyg.), k. 5, s. 1-5

Relacja Maciejewskiej Jadwigi z d. Tyc I/1/1

ps. „Malina”. Zmiana narwiska nastąpiła 1 września 1948 r.
 Urodziłam się 12 kwietnia 1925 r. w Urzędowie na Przedmieściu
 Mikuszewskim były pow. Janów Lubelski. Moi rodzice Tyc
 Stefan i Tyc Władysława z d. Jagiełło pracowali we włas-
 -nym gospodarstwie rolnym o małym areale w Urzędowie na
 Przedmieściu Mikuszewskim. Ojciec był czynnym członkiem PO W
 Obecnie jestem na emeryturze nauczycielskiej i ^{mieszka} w Lublinie

w tel.

Jakoż

Podstawową ukończyłam w 1939 r. w Urzędowie, a Liceum Pedago-
 -giczne dla pracujących w 1953 r. w Lublinie. W latach 1939-
 -1947 mieszkałam z rodzicami w Urzędowie pomagając w gos-
 -podarstwie rolnym, w tym od 15 października 1944 r. do czerwca
 1947 uczyłam się w I klasie I etapu i w Lublinie 2 lata.
 Z konspiracją zetknęłam się w domu rodzinnym. Rodzice na-
 -leżeli do ruchu oporu od początku okupacji. Ojciec jako
 były członek PO W włączył się najpierw do SŁ P i L W Ł
 a później do A H i mamie również. Utworzano partyzan-
 -tów i ramy, wśród nich był Józef Payna z Warszawy,
 ps. „Chrystny i Bartosz”, Narciniak ps. „Lew” z poznańskiego,
 Eugeniusz Okiewiadomski ps. „Koniczyna”, Bogumił Adamski
 ps. „Tygrys” z poznańskiego. Udzielano im różnej pomocy w scho-
 -waniu i żywieniu i ja się do tego włączałam w miarę jak docho-
 -dziłam do lat. Po scaleniu organizacji niepodległościowych w A H
 w 1942 r. do 1943 w naszym ulogim domu mieszcza się siedzi-
 -ła Komenda Rejonu A H Urzędów, której komendantem był
 Hipolit Cieszkowski ps. „Wodyńca”. W dniu 2 lutego 1943 r. ułożyłam

przysięgę w moim domu w obecności Komendanta Rejonu
 Hipolita Cięzkowskiego p.s. „Odyniec i mego ojca p.s. „Zalowski,
 przyjęłam p.s. „Malina”. Zostałam włączona do Wojskowej
 Służby Kobiet, której komendantką była Natalia Gładkowska
 p.s. „Oda” moją przełożoną była Sabina Chudzińska-Kamińska p.s.
 „Nadzieja”, Łączniczka” Rejonu Komendy A.K. „Urzędów”
 Urzędów. Ja też zostałam Łączniczką, naszą sekcja liczyła
 6 dziewcząt: ja Jadwiga Tyc, Kopia Wiśkowska, Lucyna Gruchalska,
 Janina Ciśliska, Alfreda Ciśliska i Leokadia Gordalska.
 Przenosiłam rozkazy, meldunki, prasę konspiracyjną,
 przy której często pomagalam w przewiezieniu, jak tę czyn-
 -ność wykonywano w naszym domu. Chodziłam z nimi
 w wyznaczone miejsca Rejonu A.K. Urzędów, obejmują-
 -cego gminy: Urzędów, Bierszkowice i Wielkopolisz. Chodziłam ^{tam} często,
 miałam zariżancie u swoich przełożonych. Wspólnie
 z kolegą przygotowywaliśmy w naszym domu paczki na „Nikotaję”
 i Boże Narodzenie 1943 r. i Wielkanoc 1944 r. dla żołnierzy
 Frontu A.K., którego dowódcą był Mieczysław Cięzkowski
 p.s. „Grzechotnik”, brat Komendanta Rejonu A.K. Urzędów
 p.s. „Odyniec”. W 1943 r. ukończyłam kurs Łączniczek, który
 prowadził Stanisław Wojszakiewicz i kurs sanitarny
 prowadzony przez dr. Józefa Świeżemnego, obaj byli
 z Urzędowa. W czasie akcji „Burza” brałam czynny
 udział jako Łączniczka-sanitariusz w stopniu „szeregowy”.
 Były to trw. dni „Przekrywania Urzędowskiej”, była wielka
 radość, ale trwała krótko, przerwała ją wkroczenie
 wojsk sowieckich. Wiosną wiosną 1943 r. przyszli do nas

gestapowcy i aresztowali mego ojca. W tym czasie była ^{I/1/3} jeszce u nas siedziba Rejonu A K Urzędów, ale nikogo nie zastali, byli tylko moi rodzice i ceworo małego rodzeństwa. Tylko przed nimi odszedł komendant „Odyniec” i kilku jego współpracowników, a ja poszłam z meldunkiem i gazetkami na Beryn Przedmieście Urzędowa do komendanta Kiedy-wu A K p.s. „Grzechotnik” Mieczysława Liszewskiego. Wskommu zrobili szeregową rewizję, ale nic nie znaleźli, tylko podługoję ojcowe odznaczenia z P O W i zabrali. Kiedy wróci-
-tam do domu, ojca już nie było, zabrali ^{go} do Kwasnika. Bity nie przyznał się do niczego, a dowodów nie mieli. Sprząta-
-jąc szafę po rewizji, znalazłam między bliźniaczą jedną gazetkę „Kłoci Złotnarskie”, gestapowcy jej nie zobaczyli. Po aresztowaniu ojca siedzibę Komendy A K Urzędów przenis-
-siono w pobliże od nas do zabiny Chudzińskiej - Kaminiskiej p.s. „Nadzieja, mojej przetożonej. Mieszkała się tam do akcji „Burca”, na jej domu zawisła flaga polska, kwatera „Odyn-
-ca” stała się kwaterą dowództwa „Barzy”. Po 3 miesiącach wypuścili ojca z więzienia w Kwasniku. Niekiedy był czynnym żołnierzem A K i bliskim współpracownikiem „Odynca”. Brał czynny udział w akcji „Burca”. W sierpniu 1944 r. przybyła po niego M O i A K W O, ale nie było go w mieszkaniu, zoba-
-rzyli ich i ukrył się. Wyjechał i przebywał poza Urzędowem około 2 lat. Nie spotkał go los jak komendanta „Odynca” i kilku innych kolegów, którzy zostali wywie-
-zieni w głąb Rosji. „Odyniec” zmarł we wrześniu 1945 r. w oborze Ciągilew k / Riazania. Moja działalność w A K

str. - 4 - zakończyła się w lipcu 1944 r. po wtroczeniu wojsk sowieckich. I/1/4
w październiku 1944 r. zaczęłam uczyć w szkole do gimnazjum dla doros-
-łych w Krasniku, 4 stycznia 1946 r. w czasie firy przyszło znów
po ojcu M. D. i N. K. W. D., ale rodziców nie było, wtedy zabrali
mnie do urzędy gminy w Urzędowie (wtedy dużo urzędowników
aresztowano). Przeprowadzili szczegółową rewizję, ale nic
nie znaleźli, zabrali tylko niektóre rzeczy z żywności i odzież,
małe rodzinie zostało same. Trzymali mnie od 11 godz. do 8 wieczór,
wypytywali gdzie jest strażak, gdzie jest ojciec, co teraz robi,
co ja robię, jakie mamy stosunki z podziemiami, zapowiedzi, że
wyruce mnie ze szkoły (wtedy tam się już w Lublinie). W wrześ-
-niu 1946 r. jeszcze raz przyszedł ojciec i go zostawił w domu, trzymali
go 3 dni na posterunku M. O. w Urzędowie i dali mu wyrok. On jak i ja
nie włączaliśmy się do działalności w org. podziemnej, miałem cwo-
-re małych dzieci, a ja chciałam się uczyć. W czerwcu 1944 r. ukończyłam
4 klasy gimnazjum i kurs pedagogiczny i w tym czasie zaczęłam pra-
-cować jako nauczycielka w Szkole Podstawowej w Piotrkowie k/ Lu-
-blina. W czerwcu 1948 r. wyjechałam za męża nauczyciela. W lipcu
w 1953 r. ukończyliśmy Liceum Pedagogiczne dla pracujących w Lubli-
-nie, mając 2 dzieci. W sierpniu 1953 r. przeniesiono męża na kierow-
-nictwo do szkoły Podstawowej w Malinowce k/ Lyczowa, obecnie woj. Chłm.
Tam przepracowaliśmy 33 lata. Pewną korzyść nam się jeszcze rokrocznie odczuje
dzieci. Pobudkowaliśmy nową szkołę "Tysiącletnią", przyczyniliśmy się
do budowy kościoła i remizy strażackiej. Przewodziłam cały czas
punkt biblioteki gromadkowej, organizowałam z młodzieżą poranne
przedstawienia dla mieszkańców naszej wsi. W szkole zajmowałam
kierunek szkolny i prowadziłam ją do końca pracy, również cały czas

prowadziłam biblioteczną szkolną i 1980, organizowałam wydziałki $\frac{I}{1/5}$
 z interdyscyplinarną szkolną. Przez dwie kadencje byłam radną Gromadzkiej
 Rady Narodowej, jedną w Malinowie a druga w Lyczowie. W 1981 r.
 odejść na emeryturę, ale jeszcze przez 5 lat pracowałam na
 $\frac{1}{2}$ etatu. W 1986 r. zamieszkałam w Lublinie. Urzędów w czasie
 okupacji narysowano Londynem, miała to być hańbiąca nazwa
 ze strony zwalczających działalność AK, ale urzędnicy byli
 dumni i ja z nimi z przewiśka, bo stwierdziło ono, że byliśmy
 wierni Polsce i jej prawom. O tym że w moim domu rodzinnym
 znajdowała się siedziba głównej kwatery Głównego Ciężkow-
 -skiego ps „Odyniec” komendanta Rejonu AK Urzędów na przeło-
 -mie roku 1942/43 mówi artykuł p.t. „Główny Ciężkow-
 -ski Odyniec” Franciszka Ludwina ps „Hert” ze Źwiastu wywiadu
 Rejonu AK Urzędów (był on wygnanym polskim)
 w czasopiśmie „Głos Ziemi Urzędowskiej” 1993”
 Towarzystwa „Ziemi Urzędowskiej”.

Lublin 21 lutego 1997 r.

Jadwiga Maciejewska

iv Korespondencja

- list Fundacji do J. Maciejewskiej, Toruń 1998, rps (kopia), k.1, s.1

Toruń 1. VI. 1998r.

„Memoriał Gen. Marii Wittek”

L.dz.: 1224/NSW/98

kopie

Pani Jadwiga Maciejewska

Lublin

Szanowna Pani !

W kwietniu br. p. Marta Orlicz (SZŻ AK Zarząd Okręgu w Lublinie) przysłała do naszego Archiwum relację z Pani służby wojennej, za którą bardzo dziękujemy. Założyliśmy Pani teczkę osobową, nr inwentarza 963/WSK.

Prosimy jednak, o ile to jest możliwe, o przysłanie do naszego Archiwum Pani zdjęcia (najlepiej z lat 40-tych) oraz dokumentów poświadczających Pani działalność konspiracyjną. Pisze Pani, że Pani Matka należała do AK. Czy mogłaby Pani napisać na ten temat coś więcej ? Może reację Matki ?

Wymienia Pani też wszystkie koleżanki, które razem z Panią były w sekcji łączności. Czy mogłaby Pani napisać o nich chociaż krótkie notki biograficzne ? Bardzo nam na tym zależy.

Ineresuje nas też, jaką prasę Pani kolportowała ? Może pamięta Pani tytuły ?

W relacji swojej pisze Pani, że na temat siedziby kwatery głównej Hipolita Cieszkowskiego, ps. „Odyniec”, ukazał się artykuł. Bylibyśmy bardzo wdzięczni gdyby zechciała Pani przysłać do naszego Archiwum kserokopię tego artykułu.

Jeszcze raz dziękujemy za dobrze napisaną relację i zapraszamy do współpracy.

Z wyrazami szacunku

K. Minożykowska

Katarzyna Minożykowska

Dokumentalistka Archiwum WSK

przy Fundacji „Archiwum Pomorskie AK”

J. 963 / WSK

AK duplikat
ob. Krasnik

TYC Jadwiga

zam. Maciejewska

ps. "Malina"

v. Nazwiskowe karty informacyjne: 1.

i

J. 963/4SK

AK
Lublin
Ob. Krasnik

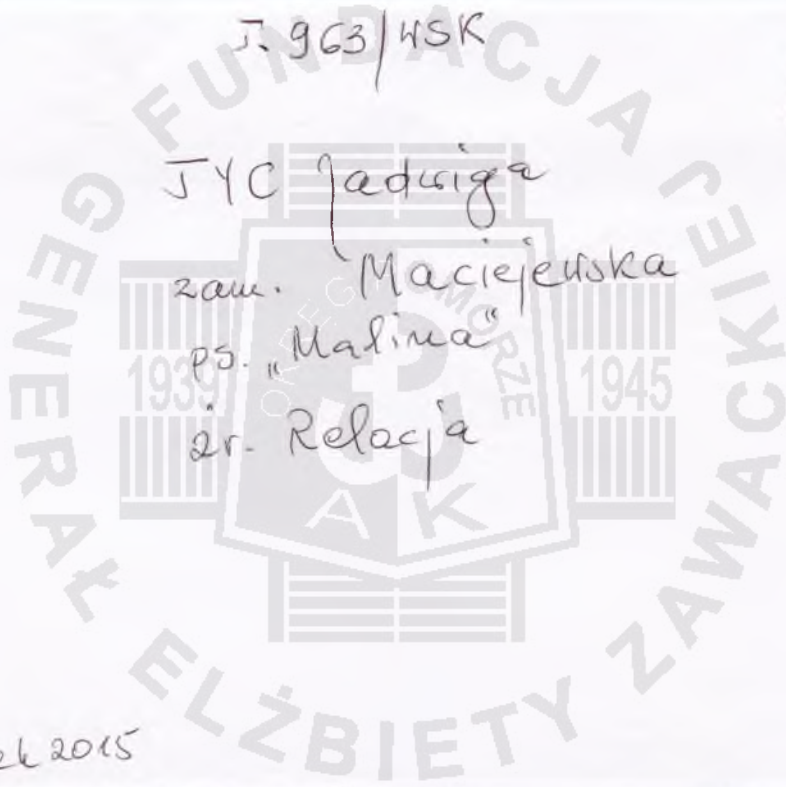
JYC Jadwiga

zam. Maciejewska

ps. "Malina"

zr. Relacja

P. Rojek 2015

TYC Jadwiga

